

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/21/2014
Identifikačné číslo spisu: 5112010940
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:5112010940.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 29. apríla 2014 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. René Štepánika v trestnej veci proti obvinenému P. P. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. mája 2013, sp. zn. 2 To 45/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. P. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 19. februára 2013 sp. zn. 3 T 111/2012 bol obvinený P. P. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 27.2.2012 asi o 9.20 hod. v Žiline na ul. Holého za obytným domom č. 65 medzi garážami s popisným číslom 685 a 1932 predbehol osobné motorové vozidlo Škoda Favorit ev. č. Y, ktoré riadila A. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y, I. XXX/X, držiac v ruke tzv. kaser, vyskočil na kapotu vozidla a kričal na A. T. a jej dcéru K. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y, I. XXX/X, ktorá bola tiež vo vozidle, „navalťte peniaze inak vás pozabijam“, tiež kričal „pozabijam vás vy kurvy“, potom päšťou rozbil predné sklo na vozidle, následne A. T. vyšla z vozidla, pričom ju chytil zo zadu za vlasy a povedal jej, že chce svoje peniaze, A. T. kričala, aby zavolali políciu, pričom P. P. následne z miesta činu ušiel.

Bol mu za to podľa § 188 ods. 1, § 38 ods. 5 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 10 (desať) mesiacov, pre ktorého výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie do zápisnice o hlavnom pojednávaní čo do viny a trestu, ktoré neskôr písomne odôvodnil.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozsudkom z 29. mája 2013, sp. zn. 2 To 45/2013, podľa § 321

ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a podľa § 322 ods. 3 vo veci sám rozhodol. Uznaný obvineného za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 27.2.2012 asi o 19.20 hod. v Žiline na ul. Hollého za obytným domom č. 65 medzi garážami s popisným číslom 685 a 1932 predbehol osobné motorové vozidlo Škoda Favorit ev. č. Y, ktoré riadila A. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y, I. XXX/X, držiac v ruke tzv. kaser, vyskočil na kapotu vozidla a kričal na A. T. a jej dcéru K. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y, I. XXX/X, ktorá bola tiež vo vozidle, „navalťte peniaze inak vás pozabijam“, tiež kričal „pozabijam vás vy kurvy“, potom päšťou rozbil predné sklo na vozidle, následne A. T. vyšla z vozidla, pričom ju chytil zozadu za vlasy a povedal jej, že chce svoje peniaze, A. T. kričala, aby zavolali políciu, pričom P. P. následne z miesta činu ušiel, a takto konal opätovne po tom, čo bol rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp.zn. 29T/85/2003 zo dňa 9.9.2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina ITo/435/2004 zo dňa 11.1.2005 právoplatne uznaný vinným z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005.

Za to ho odsúdil podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 10 (desať) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený samostatne (označené ako doplnok dovolania) ako aj prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie. V jeho odôvodnení uviedol ako dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ a písm. h/ Tr. por., z ktorých prvý predpokladá, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, druhý, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, tretí, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a štvrtý, že trest mu bol uložený mimo ustanovenej trestnej sadzby.

V písomných dôvodoch svojho dovolania argumentoval k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ tým, že ním navrhovaného svedka Z. F. súd vypočul až po deviatich mesiacoch a preto už vnímané udalosti nemohol reprodukovat' presne. Súd nedostatočne vyhodnotil okolnosť, na ktorú poukazoval opakovane (aj v dodatku svojho dovolania) a to, že poškodená K. T. svedčila proti nemu pod vplyvom svojej matky A. T., ktorá proti nemu mala vždy negatívny vzťah. Napokon o tom svedčia aj dôkazy, ktoré uvádzal pred súdom a návštevy poškodenej vo väznici a aj list poškodenej adresovaný súdu, kde žiadala, aby bola znovu vypočutá, čo odvolací súd zamietol a uspokojil sa len s prečítaním jej listu. Súd rovnako zamietol aj výsluch vyšetrovateľa PZ O. Y. a zabezpečenie SMS správ, ktoré mu adresovala poškodená. Dá sa preto konštatovať, že súd objasňoval len okolnosti svedčiace proti nemu a nie naopak. Takýto postup súdu svedčí teda o porušení práva na obhajobu.

Súd nesprávne tiež subsumoval reálne konanie, ku ktorému skutočne došlo, pod ustanovenie § 188 ods. 1 Tr. zák. Konanie, ku ktorému skutočne došlo a ktoré popísal vo svojej výpovedi, totiž nemožno vôbec považovať za trestné. Čisto v teoretickej rovine by mohlo ísť nanajvýš o prečin vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák.

Súdy pochybili aj v tom, že neaplikovali zmierňovacie ustanovenie podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., pretože uložený trest je neprimerane prísny, t. zn., že sú dané v tomto prípade dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré sa prelínajú aj s § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., zvlášť pokiaľ za predchádzajúci trestný čin, ktorý bol podkladom pre aplikáciu § 38 ods. 5 Tr. por., spáchal pred desiatimi rokmi a bol mu uložený trest 3 roky a 6 mesiacov (trestná sadzba je v rozpätí 2 - 10 rokov).

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania so zameraním na dôvody uvedené v dovolaní a rozsudkom vyslovil porušenie zákona, zrušil napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie jemu predchádzajúce a vec prikázal prvostupňovému súdu na

nové prerokovanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné. Dovoláním bol napadnutý právoplatný rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29. mája 2013, sp. zn. 2 To 45/2013, ako súdu odvolacieho, ktorým súd podľa § 321 písm. b/, c/ Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina z 19. februára 2013, sp. zn. 3 T 111/2012 a sám uznal obvineného vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. na skutkovom základe, ako je uvedený v jeho rozsudku.

Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por. Dovolanie bolo taktiež podané prostredníctvom obhajcu, čím bola splnená aj podmienka jeho podania oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Bolo podané včas a na zákonom určenom mieste (§ 370 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a označuje chyby konania a dôvod dovolania (§ 374 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným P. P. nie je dôvodné a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Dovolací súd skúmal najprv naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (v súlade s § 371 ods. 3 Tr. por.), t.j. že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Obvinený tento dovolací dôvod postavil na nezákonnom hodnotení dôkazov (tzv. deformovaných dôkazoch) súdom v jeho neprospech a tiež na tom, že súd nevykonával dôkazy, ktoré navrhoval, resp. vykonané dôkazy hodnotil výlučne v jeho neprospech.

Tento dovolací dôvod bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov bez prítomnosti obhajcu a pod.

Z predloženého spisového materiálu totiž vyplýva, že počas celého súdneho konania obvinený bol zastúpený obhajcom, pretože išlo o povinnú obhajobu (§ 37 ods. 1, 2 Tr. por.). Mohol tak využívať pomoc obhajcu vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kládli za vinu, navrhovať dôkazy, ktorými sa súd aj zaoberal buď tým, že tieto akceptoval, resp. odmietol, a plne tak užíval svojich procesných práv zaručených mu Trestným poriadkom. Svedkovia, o ktorých výpovede súd oprel svoje rozhodnutie, boli ako v prípravnom, tak aj v konaní pred súdom vypočutí za prítomnosti obhajcu obvineného.

Nie je možné sa preto stotožniť s názorom obvineného, že bolo porušené jeho právo na obhajobu.

Zvlášť treba zvýrazniť to, že za porušenie práva na obhajobu nemožno považovať však obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10, 11 Tr. por., ako aj ich vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. Súd sám rozhoduje o vykonaní dôkazov, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť. Preto nesúhlas obvineného s rozsahom vykonaného dokazovania (vrátane odmietnutia výsluchu poškodenej pred odvolacím súdom tak, ako to uvádza obvinený v jeho dovolaní) a jeho hodnotením nemôže zakladať žiaden dovolací dôvod.

Pre úplnosť treba ešte uviesť, že ak by aj išlo o porušenie práva na obhajobu, bolo by potrebné skúmať, či toto právo bolo porušené zásadným spôsobom, t.j. či by porušenie práva na obhajobu mohlo vyvolať odlišné rozhodnutie o vine obvineného. Keďže ako už bolo vyššie konštatované, v tomto prípade porušenie práva na obhajobu nebolo zistené, potom neprichádza do úvahy skúmanie rozsahu porušenia tohto práva.

Najvyšší súd teda nezistil žiadne porušenie práva na obhajobu, ale ani žiadny nezákonne vykonaný dôkaz (nakoniec z podania obvineného ani nie je zjavné, o ktorý takýto dôkaz by sa malo jednáť), o ktorý by

súd oprel svoje rozhodnutie o vine P. P., preto nemôže byť naplnený ani dovolací podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a ani g/ Tr. por.

Posudzujúc ďalší obvineným uvádzaný dovolací dôvod je zrejmé, že argumenty obvineného stoja úplne mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože v tomto prípade môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci takto vymedzeného dovolacieho dôvodu je možné účinne namietat' právne vady, ale nie je možné účinne namietat' vady skutkové, t.j. nie je prípustné namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne.

Dovolacie námietky obvineného sa týkali právneho posúdenia zisteného skutku a nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia len okrajovo. Naopak, ich ťažiskom je priamo a konkrétne spochybňovať skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa nesprávnym hodnotením vykonaných dôkazov súdom, čo ale nezodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V prípade právneho posúdenia zisteného skutku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že súd prvého stupňa správne právne kvalifikoval konanie obvineného (vyjadrené v skutkovej vete rozsudku), ktoré bezo sporu naplňuje zákonné znaky zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák.

Rovnako najvyšší súd zistil, že uložený trest odňatia slobody obvinenému vo výmere 5 rokov a 10 mesiacov je bez akýchkoľvek pochybností uložený v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby. Z tohto dôvodu preto nemohol byť naplnený dovolací dôvod podľa § 371 písm. h/ Tr. por., ktorý uplatnil obvinený. Tento dovolací dôvod podľa ustálenej súdnej praxe nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39, v dôsledku čoho obvinený má za to, že uložený trest je neprimeraný. Pokiaľ súd nevyužil moderačné ustanovenie Trestného zákona a trest nevymeral v rámci nezníženej trestnej sadzby, nie je možné tvrdiť, že trest bol uložený mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby stanovenej pre trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného.

Nepoužitie ustanovenia § 39 teda nezakladá žiadny dovolací dôvod.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd musel preto po prejednaní veci na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného P. P. odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.